

Overdenking over Johannes 12: 20-33

Jezus' les over de stervende graankorrel

*Stap voor stap / dichterbij Jezus
op weg naar Pasen
bij het NBG-leesrooster
voor de Veertigdagentijd 2026*

1^e lied: Lied 220 (LB; alternatieve melodie: Psalm 119)

- 1 Zoals een bloem zijn kelk heft naar de zon,
een boom zijn armen uitbreidt naar de hemel,
ja zelfs het zaad, diep in de akkergrond,
zoekt naar het licht en opstaat om te leven,
zo zoekt ons hart naar U, o eeuwig licht,
zo taalt ons lied naar U, o God van vrede.
- 4 God van ons hart, Gij die ons zingen doet,
uw mensen zijn wij, maaksel van uw handen,
uw adem geeft ons innigheid en gloed,
o leid ons uit het huis van schad' en schande –
Gij schenkt de sterveling een vergezicht,
uw stad van licht daalt neer over de landen.

Bijbel: Johannes 12: 20-33 (NBV21) – *Jezus spreekt over zijn dood*

²⁰ Nu was er ook een aantal Grieken naar het feest gekomen om God te aanbidden.

²¹ Zij gingen naar Filippus uit Betsaïda in Galilea, en vroegen of ze Jezus konden zien.

²² Filippus ging dat tegen Andreas zeggen en samen gingen ze naar Jezus.

²³ Jezus zei: 'De tijd is gekomen dat de Mensenzoon tot majesteit wordt verheven.

²⁴ **Werkelijk, Ik verzeker u, als een graankorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft het één graankorrel, maar wanneer hij sterft brengt hij veel vruchten voort.** ²⁵ Wie zich aan zijn leven vastklampt, verliest het, maar wie in deze wereld zijn leven loslaat, behoudt het voor het eeuwige leven. ²⁶ Wie Mij dient moet Mij volgen: waar Ik ben zal ook mijn dienaar zijn, en wie Mij dient zal door de Vader geëerd worden.

²⁷ Nu slaat de angst Mij om het hart. Wat moet Ik zeggen?

Vader, laat dit ogenblik aan Mij voorbijgaan? Maar hiervoor ben Ik juist gekomen.

²⁸ Laat nu zien hoe groot uw naam is, Vader.' Toen klonk er een stem uit de hemel:

'Ik heb mijn grootheid getoond en Ik zal mijn grootheid weer tonen.' ²⁹ De mensen die daar stonden en dit hoorden, zeiden: 'Een donderslag!' Maar er waren er ook die zeiden dat het een engel was die tegen Hem gesproken had.

³⁰ Jezus zei: 'Die stem heeft niet voor Mij gesproken, maar voor u. ³¹ Nu wordt het oordeel over deze wereld geveld, nu zal de heerser van deze wereld uitgebannen worden. ³² Wanneer Ik van de aarde omhoog geheven word, zal Ik iedereen naar mij toe halen.' ³³ Daarmee duidde Hij aan welke dood Hij zou sterven.

Overdenking: Jezus' les over de stervende graankorrel.

Opnieuw komen we weer een stapje dichterbij Goede Vrijdag, door door stil te staan bij Jezus' kruisdood. Maar ook weten we van Pasen: Jezus is opgestaan! Nieuw leven!

In deze tijd van het jaar zien we overal nieuw leven: narcissen die bloeien, bomen en struiken die weer uitbotten en voorzichtig weer groene bladeren krijgen.

Bij dat moois van het voorjaar staan we stil bij Jezus' lijden en dood.

Leven en dood: dagelijks horen we ervan, en toch: ze horen niet bij elkaar.

In dit hoofdstuk - **Johannes 12** - horen we Jezus in spreken over een stervende graankorrel. Wijlen ds. Jaap Zijlstra maakte er het lied bij, dat we zongen (Lied 220). Met die mooie regels over **“zaad, diep in de akkergrond, (dat) zoekt naar het licht en opstaat om te leven.”**

Dit lied gaat dieper dan verlangen naar de zon en lentewarmte. Het gaat over een hartsverlangen: we zoeken naar Gods licht. Het biedt ons, stervelingen, een vergezicht voor nu en voor later.

Johannes heeft verteld dat Jezus Lazarus uit de dood heeft opgewekt. (Joh. 11) Velen komen tot geloof in Jezus. Maar de Farizeeën en hogepriesters willen Jezus doden. Als 't bijna Paasfeest is, trekt Jezus met de leerlingen naar Jeruzalem! Daar roepen de mensen op Palmzondag: *“Hosanna, gezegend die komt in de naam van de Heer!”* Maar de Farizeeën knarsetanden: *“De hele wereld loopt hem na!”* (12:19)

Inderdaad, ook uit **Griekenland** zijn er Joden, die de leerlingen vragen om Jezus te zien. Of dat gebeurde, weten we niet. Wél beseft Jezus door hun vraag: mijn tijd van *verheerlijking* komt naderbij (12:23).

Maar dan ook het moment van voorafgaande *vernedering*: zijn **sterven**!

Sterven - elk mens doet dat eens. Dood gaan doet zeer, veroorzaakt alleen maar pijn en verdriet aan mensen die sterven én aan mensen die achterblijven.

De dood levert ons geen vruchten op, alleen gemis.

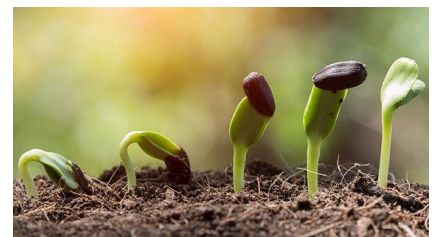
Hoe anders is **Jezus' dood**. Die draagt een *bijzonder karakter*: zijn sterven is een **keus** geweest, geen lot. Jezus' dood is een **vruchtbaar sterven**! Zijn dood levert ons wél wat op!

Dat leert Jezus met de **les van de graankorrel**.

Wil een graankorrel vrucht dragen, moet je 't in de aarde zaaien. Daar moet 't eerst sterven: verteren en ontkiemen. Anders blijft de graankorrel een losse korrel en groeit er niets. Deze natuurwet past Jezus toe op zijn komende dood.

Het slaat allereerst op wat Jezus zelf gaat doen: zijn leven geven door te sterven.

Dat moet zo, al begrijpen wij dat niet. Maar als Hij **opstaat**, zullen velen God eren om wat Hij deed. Nieuw leven dankzij Jezus! Een nieuwe lente, ook werkzaam in mij!

De les van de graankorrel wordt ook beeld van *onze opstanding*.

Paulus gebruikt dat beeld ook. (1 Korintiërs 15:36vv) Wat je zaait, sterft eerst voor 't tot leven komt. Als *wij* sterven, - zegt hij - wordt er een aards lichaam gezaaid en begraven. Maar als de Heer terugkomt, wordt er een nieuw, verheerlijkt lichaam opgewekt. Te danken aan Jezus' opstanding uit de dood!

Jezus' les gaat nòg dieper.

Wij worden zelf geroepen om een graankorrel te zijn. "Wie zijn leven liefheeft verliest het, maar wie zijn leven haat, behoudt het voor het eeuwige leven.

Wie Mij dient, moet mij volgen, en die zal door de Vader geëerd worden." (12:25-26) Hij bedoelt: klamp je niet vast aan je leven, want dan verlies je het. Nú al moet je af van je zucht naar meer, naar controle, naar invloed. Durf 't ook los te laten in het uur van je dood. Heb het (eeuwige) leven lief dat Ik je geef, dan behoud je het leven. Zo laat Ik *mijn* leven los om *jullie* leven, eeuwig leven te geven.

De weg van de stervende graankorrel is moeilijk. Voor ons, maar vooral voor Jezus.

De angst slaat Hem om het hart. (12:27) Alsof je de echo hoort van **Psalm 42**:

"O, mijn ziel, wat buig je je neer en ben je onrustig in mij?" Jezus bidt: *"Wat moet Ik zeggen: 'Vader, laat dit moment aan mij voorbijgaan?' Maar hiervoor ben Ik juist gekomen. Laat nu zien hoe groot uw naam is, Vader!"* (v.27-28a)

Dán klinkt, net als eerder bij zijn doop en verheerlijking, onverwacht Gods stem:

"Ik héb mijn grootheid [heerlijkheid] getoond en Ik zál mijn grootheid weer tonen."

Gebedsverhoring! Gods grootheid zal blijken, doordat **Jezus' dood veel vrucht**

voortbrengt! *"Ik zal iedereen naar mij toehalen"*, zegt Jezus. (12:32) Iedereen, die in Hem gelooft. Ook wij mogen vrucht zijn van Jezus' dood en opstanding!

Wat zegt Jezus' les van de graankorrel ons in de lente en deze Veertigdagentijd?

Als er zaad gezaaid wordt, zie je niet wat gebeurt; pas later zie je 't ontkiemen.

Zo is het ook met ons eigen leven én sterven. We zijn op weg naar de eeuwige lente: naar Gods nieuwe wereld, al moet het nog door de dood heen! Dankzij Jezus' graankorrel volgt er een ontelbare oogst: wie in Hem geloven, zullen opstaan in een verheerlijkt lichaam en voor altijd leven. Als zaad dat rijpt voor de oogst. Vrucht van Jezus' sterven!

Deze les mag je moed en vertrouwen geven:

ook al moet ik nog sterven, ik zál leven!

Bij alle **opzien** tegen de dood mogen we **omhoogzien** en ook **uitzien** naar Hem die onze angst kent én onze vrede en ons leven is.

*'Duizend, duizend maal, o Heer,
zij U daarvoor dank en eer!*

Amen!

2e lied: Gezang 89 (GKB 2006; andere varianten: LvdK 182 / HB 48 [Bundel 1938])

- 1 Jezus, leven van mijn leven, / Jezus, dood van mijnen dood,
die voor mij U hebt gegeven, / in de bangste zielennoed,
opdat 'k weten zou in 't sterven, / dat ik 't leven mag beërven.
Duizend, duizend maal, o Heer, / zij U daarvoor dank en eer.
- 2 Gij, o Jezus, hebt gedragen
lasteringen, spot en hoon,
zijt gebonden en geslagen,
Gij, des Vaders eigen Zoon,
om van schuld en eeuwig lijden
mij, verloor'ne, te bevrijden.
Duizend, duizend maal, o Heer,
zij u daarvoor dank en eer!
- 4 Dank, mijn Heiland, voor uw lijden, / voor uw bitt're bange nood,
voor uw heilig, biddend strijden, / voor uw trouw tot in de dood.
Voor de wonden, U geslagen, / voor het kruis, door U gedragen,
voor al 't heil aan mij geschiedt, / prijst U eeuwiglijk mijn lied.

Gebed

Vader in de hemel, dank U voor Jezus' les over de graankorrel.
Daardoor hebben we hoop, nu en voor later. Zoals een lied dat mooi verwoordt:

Het zaad zal vruchten dragen, / door U die leven schenkt.
Waarom zult u dan vragen / hoe God dit werk volbrengt?
Het blijft voor ons verborgen, / wij zien slechts in geloof.
Het zaad zal op een morgen / gerijpt zijn voor uw oogst.

Nog is voor ons verborgen / - wij zien slechts in geloof
hoe U eens op zijn morgen / volbrengt wat werd beloofd:
al wie hier in dit leven / gezaaid werd op uw tijd,
zult U een lichaam geven, / dat leeft in eeuwigheid.

(Gezang 66: 1 en 4, Gereformeerd Kerkboek 2006 – Jan Smelik)

Heer, wil onze angst voor en ons opzien tegen de dood wegnemen.
Laat ons niet verloren gaan door angst, kleingeloof, twijfels of zonden.
Wees ons genadig en beur ons op, zodat wij vruchten van geloof mogen voortbrengen.
Wil in deze week *in* en *door* mensen heen werken, ook door ons.

Deze overdenking sluit aan bij het NBG-leesrooster voor de Veertigdagentijd 2026, bij woensdag 18 maart.